

PFZ/W/203/2026

Warszawa, 11.08.2026 r.

Pani
Katarzyna Kotula
Pełnomocnik Rządu do Spraw Równości
Sekretarz Stanu

Szanowna Pani Ministrze,

dotyczy pisma: DRT.0610.9.2025 z 23.07.2026 r.

Polska Federacja Związkowa Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej, w nawiązaniu do wspólnego spotkania z naszą organizacją i poczynionych ustaleń, przedkłada następujące propozycje i uwagi do *projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych (UD 246)*:

1. W art. 1 pkt 5 lit b-d, w którym zakłada się, że to zespół interdyscyplinarny (ZI) lub grupa diagnostyczno-pomocowa (GDP), występuje odpowiednio: do starosty o przesłanie informacji dotyczącej wypełniania przez osobę stosującą przemoc domową obowiązków zawartych w art. 4 ust. 6 u.p.p.d. lub do komendanta właściwej jednostki organizacyjnej Policji/właściwej jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej o złożeniu zawiadomienia, o którym mowa w ust. 2 pkt 10 u.p.p.d. – proponujemy, by jednoznacznie dookreślić odpowiedzialność kompetencyjną ZI bądź GDP za powyższe czynności. Doświadczenie wskazuje bowiem, że stworzenie alternatywy łącznej, rodzić będzie nie tylko niepotrzebne i wewnętrzne spory w tym zakresie, ale także doprowadzi do różnorodnej praktyki w obrębie ww. zadań, co niekorzystnie wpłynie na płynność w ich realizacji. Z uwagi na ustawowe umocowanie ZI (przewodniczącego, zastępcy) do reprezentacji podmiotu na zewnątrz, a także przeniesienie już w projekcie części zadań z ZI na GDP, sugerujemy by to nadal ZI odpowiedzialny był za ww. czynności.
2. Wnosimy o zmianę w art. 9a ust. 11-11d u.p.p.d. w zw. z art. 9d u.p.p.d. poprzez uwzględnienie w ww. przepisach zawodowych kuratorów sądowych tj. dodatkowo pomimo brzmienia art. 9a ust. 12 u.p.p.d. Zdaniem naszej organizacji – niezrozumiałe i nieefektywne z punktu widzenia celów zawartych w ww. ustawie – jest pominięcie możliwości wszczynania procedury NK przez kuratorów zawodowych, skoro obowiązek ten został przypisany innym grupom zawodowym mającym niejednokrotnie mniej intensywny kontakt i dostęp do osób i rodzin doświadczających lub stosujących przemoc. Nie sposób przyjąć, że dla efektywnego systemu wsparcia dla osób doświadczających przemocy, w tym dla małoletnich – nie uwzględnienie ww. grupy zawodowej ma swoje dalsze uzasadnienie. Nasze doświadczenie wskazuje również, że brak możliwości wszczęcia procedury NK bezpośrednio przez kuratora, niejednokrotnie wydłuża tylko proces jej wdrożenia w danym środowisku domowym. Nadto okazuje się również, że po ustaleniu, że w rodzinie dochodzi do przemocy

Polska Federacja Związkowa
Pracowników Socjalnych
i Pomocy Społecznej

adres siedziby: ul. Jana Cybisa 7, 02-784 Warszawa
KRS 0000442994 REGON 146624204 NIP 9512366909
Strona internetowa: www.federacja-socjalnych.pl
e-mail: kontakt@federacja-socjalnych.pl

domowej – nadzór lub dozór pełnił w niej już od dawna kurator. Efektywny system inicjowania działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, nie może zatem wybiórczo pomijać przedstawicieli określonych instytucji i zawodów, które w sposób szczególny i oczywisty zobligowane są działać na rzecz rodzin i osób poszkodowanych przemocą.

3. Wnosimy o zmianę w art. 9e ust. 1 u.p.p.d. i odpowiednio następnych poprzez nadanie przepisowi/regule następującego brzmienia: *„Właściwość miejscową gminy do realizacji procedury „Niebieskie Karty” ustala się kolejno według miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej lub jej miejsca pobytu”*. Należy zauważyć, że część osób doznających przemocy przebywa poza swoim miejscem, zamieszkania lub miejsca takiego nie sposób ustalić np. osoby przebywające w ośrodkach wsparcia (które to placówki co do zasady nie są miejscem zamieszkania) lub osoby w kryzysie bezdomności. Problem ten dotyczy również małoletnich, dla których miejsce zamieszkania regulowane jest odmiennie w zależności od sytuacji rodziców/rodzica, powierzenia im władzy rodzicielskiej bądź treści orzeczenia sądu. Tym samym, by prowadzone działania następowały faktycznie w miejscu, gdzie przebywa osoba doznająca przemocy (w szczególności dziecko), konieczna jest modyfikacja ww. przepisów.

4. Proponujemy zmianę w art. 9h ust. 2 u.p.p.d. poprzez nadanie następującego brzmienia:

„2. Po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” na podstawie przesłanki określonej w ust. 1 pkt 1 wobec osób, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 i 3, objętych procedurą „Niebieskie Karty”, są prowadzone działania monitorujące przez okres 6 miesięcy. W szczególnie uzasadnionym przypadku, jeżeli stosowanie przemocy domowej nie miało miejsca wobec osoby małoletniej bądź pełnoletniej osoby nieporadnej ze względu na wiek, stan psychiczny lub fizyczny, działania monitorujące w ramach procedury „Niebieskie Karty”, za zgodą osoby doznającej przemocy, prowadzi się przez okres 3 miesięcy.”

Zdaniem naszej organizacji, podobnie jak w innych państwach, celowe jest wprowadzenie tzw. triage (oceny i kierowania) w przypadkach przemocy domowej, w tym w ramach procedury monitorującej. W części kraju oraz szczególnie w dużych miastach, takich jak np. Warszawa, w ostatnich latach notowany jest wyraźny wzrost liczby wszczynanych procedur „Niebieskie Karty”. Przykładowo - w stolicy w ciągu dwóch lat liczba ta wzrosła o ok. 45%, osiągając poziom ponad 4 tysięcy rocznie. Z kolei np. „Z analizy zebranych danych wynika, że w 2025 r. w województwie warmińsko-mazurskim wszczęto, poprzez wypełnienie formularzy „Niebieska Karta – A”, 2.916 procedur „Niebieskie Karty”, tj. o 107 procedur więcej niż w roku ubiegłym. W okresie sprawozdawczym wypełniono również 482 formularzy „Niebieska Karta – A”, dokumentujących kolejne zdarzenia przemocy domowej, tj. o 85 więcej niż w roku poprzednim. Wszystkich formularzy „Niebieska Karta – A” w roku 2025 wypełniono 3.398, tj. o 192 więcej niż w roku 2024.” Dotychczasowa

praktyka dotycząca funkcjonowania tzw. monitoringu po zakończeniu procedury NK, prowadzi do 2 wniosków: 1) po pierwsze działania monitorujące są zbyt długie i prowadzą do kumulacji spraw w procedurze NK co oznacza ich spiętrzenie i wpływa negatywnie na efektywność udzielanej pomocy (zostało to częściowo uwzględnione w projekcie); 2) okres monitoringu powinien być zróżnicowany w myśl zasady *triage* tzn. określania priorytetów w pracy z osobami doznającymi przemocy. Powyższe przemawia za uznaniem, że ograniczone zasoby i środki, w tym kadrowe, powinny być celowane w działania priorytetowe związane bezpośrednio w realizację procedury NK, a po jej zakończeniu - zakres i okres monitorowania powinien być zróżnicowany i uzależniony od sytuacji zainteresowanych. Zdaniem naszej organizacji, ww. *triage* w działaniach monitorujących, pozwoli optymalnie wykorzystać potencjał służb, a jednocześnie proponowane brzmienie przepisu w pełni zabezpiecza sytuację osób o szczególnych potrzebach.

5. Wnosimy o zmianę w art. 9c u.p.p.d. poprzez dodanie przepisu o treści:

„Jednostki, w tym sądy, Policja i organy administracji publicznej, a także kuratorzy sądowi, podmioty wykonujące działalność leczniczą, przedszkola, szkoły, placówki, poradnie i ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 1-8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, szkoły wyższe, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 tej ustawy są obowiązani niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego udostępnić informacje, które mają znaczenie dla realizacji zadań o których mowa w art. 9b”.

Zdaniem naszej organizacji, brak jednoznacznych przepisów dotyczących możliwości uzyskiwania danych niezbędnych dla realizacji zadań określonych ustawą, decyduje o niższej niż zakładana, efektywności działań w przedmiocie przeciwdziałania przemocy domowej, a w szczególności w zakresie ochrony małoletnich. Brak niezbędnych informacji jest realną przeszkodą dla prowadzenia procedury „Niebieskie Karty”, w tym np. do ustalania zmiany miejsca zamieszkania/pobytu dzieci w przypadku, gdy są one osobami doświadczającymi przemocy.

Nasza organizacja stoi na stanowisku, że projektowane zmiany są długo oczekiwanymi i stwarzającymi realne szanse na poprawę efektywności działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej, w tym w związku z występującymi ograniczeniami formalnymi, organizacyjnymi i proceduralnymi. Mamy zatem nadzieję, że także nasze dodatkowe propozycje spotkają się z Pani życzliwym przyjęciem i będą procedowane celem zapewnienia i poprawienia skuteczności systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

Otrzymują:

1. Adresat (mail)

Polska Federacja Związkowa
Pracowników Socjalnych
i Pomocy Społecznej

PRZEWODNICZĄCY
Polskiej Federacji Związkowej
Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej
Paweł Maczyński
Paweł Maczyński

